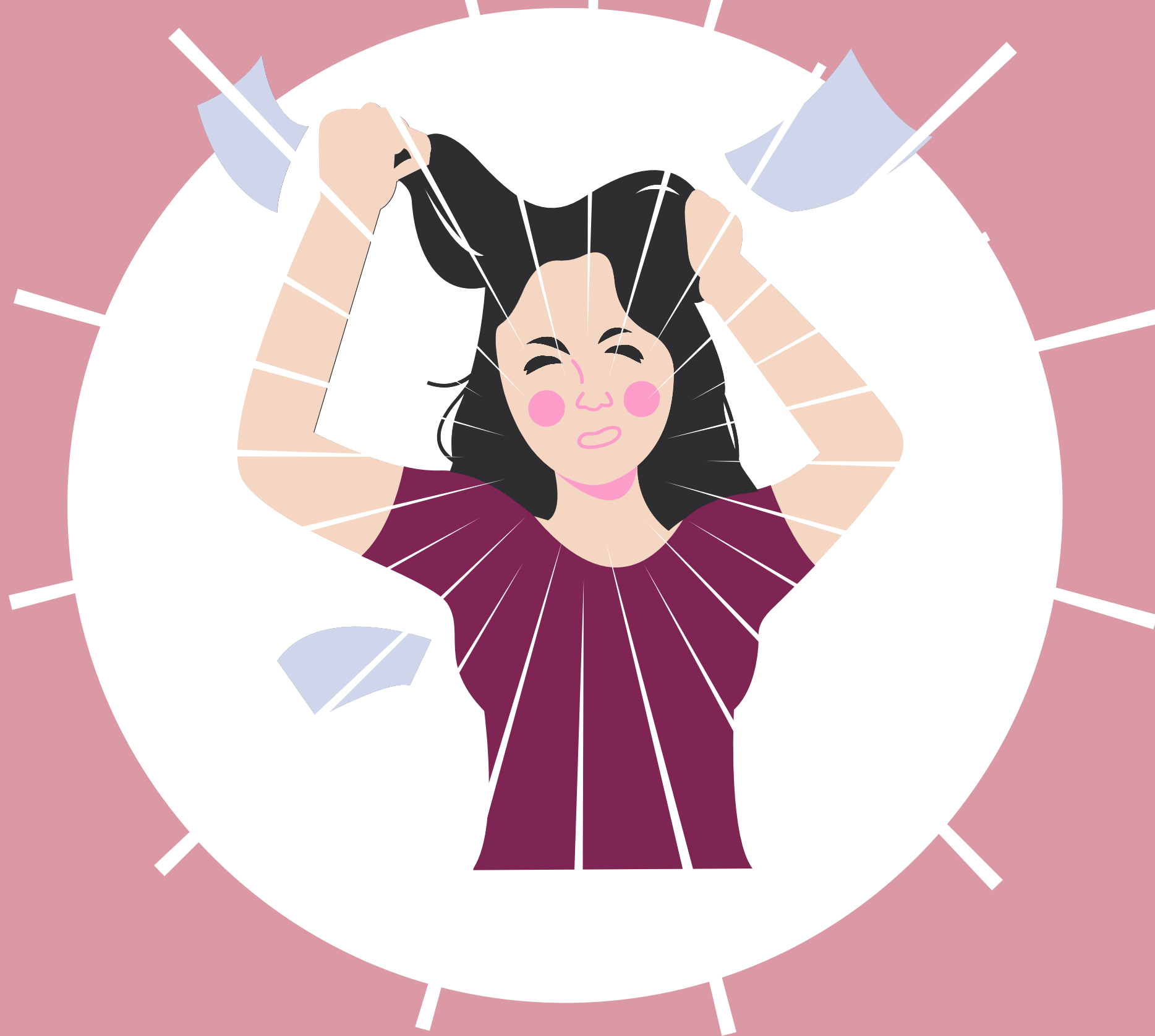

STOWARZYSZENIE INICJATYWA OBYWATELSKA PRO CIVIUM

ZESZYT ĆWICZEŃ ZŁOŚĆ

EMAIL

sekretariat@stopstygmatyzacji.pl

SEKRETARIAT

800 201 211

WWW

www.stopstygmatyzacji.pl

ADRES

Przetom 1, 61-423 Poznań

Zespół ds. Edukacji
Stowarzyszenie Inicjatywa Obywatelska Pro Civium
Poznań, 2023 Wszelkie prawa zastrzeżone

ĆWICZENIA PORADZIMY SOBIE ZE ZŁOŚCIĄ

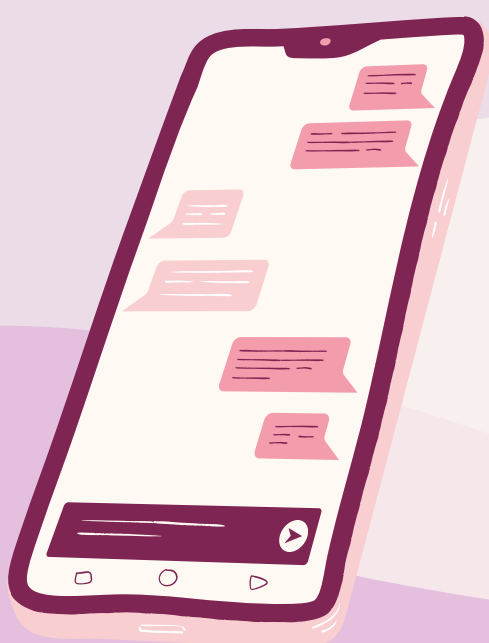

1. WSKAŹNIKI ZŁOŚCI

2. METODY RADZENIA SOBIE ZE ZŁOŚCIĄ

3. POROZUMIENIE BEZ PRZEMOCY

3.1. KOMUNIKACJA POTRZEBY

3.2. PRZYKŁADY DO CWICZENIA

ĆWICZENIE 1.

Zastanów się, w jaki sposób Twój organizm reaguje na złość.

Przypomnij sobie sytuację, w której ostatnio czułeś złość. Zaznacz, które z tych reakcji występują u Ciebie. Pomoże Ci to w rozpoznawaniu, że czujesz, że zaraz wybuchniesz. Wskaźniki te mogą Ci też pomóc w rozpoznaniu, że ktoś inny czuje złość!

WSKAŹNIKI:

- Złośliwości słowne
- Wszystko na „nie”
- Odmowa wykonania czynności / prośby
- Krzyczenie
- Mruczenie pod nosem
- Nieprzyjemny ton głosu
- Brak reakcji na uwagi
- Milczenie
- Mimika wyrażająca złość np. ściągnięte brwi
- Bładość / zaczerwienienie
- Zaciśnięte usta
- Wzmożona gestykulacja
- Rzucanie przedmiotami
- Trzaskanie drzwiami
- Przemoc fizyczna; bicie

ĆWICZENIE 2.

Poniżej znajdują się metody do radzenia sobie ze złością. Zaznacz sposoby, których używasz. Możesz również spróbować skorzystać z każdej z metod i ocenić je na skali 1-10, gdzie 1 - nie pomogła mi w czuciu złości, a 10 - pozbyłem / pozbyłam się złości. Możesz wpisać też własne metody, które Ci pomagają - zwróć uwagę, czy są to sposoby efektywne i dobre dla Ciebie oraz otoczenia.

- 1. **Relaksacja** - medytacje, uprawianie jogi, wyciszenie się
- 2. **Ćwiczenia fizyczne** - bieganie, chodzenie na siłownię / fitness i inne
- 3. Zajęcia z radzenia sobie ze złością lub **terapia**
- 4. Próby **racjonalizacji** sytuacji - szukanie faktów; możliwych przyczyn
- 5. **Spacer**, kontakt z naturą
- 6. **Sprzątanie**
- 7. **Pisanie** o emocjach, zdarzeniu w pamiętniku
- 8. **Słuchanie muzyki**, śpiew, taniec
- 9. **Płacz**
- 10. **Rzucanie poduszką** o kanapę, ścianę (o ile nie wpływa na komfort ewentualnych sąsiadów!)
- 11. **Rozmowy** z bliskimi osobami
- 12. _____
- 13. _____
- 14. _____
- 15. _____

PS. Uderzanie czy rzucanie poduszką w bezpiecznej przestrzeni jest pomocne, gdy chcesz zamienić przemoc, rzucanie przedmiotami w coś mniej destruktywnego :)

ĆWICZENIE 3. - OPIS

Porozumienie bez przemocy pozwala na komunikowanie swoich potrzeb w empatyczny sposób. Ważne jest, by był to komunikat Ja, czyli mów wyłącznie o sobie i swoich odczuciach!

Na komunikat składają się 4 części:

1. **Obserwacja** - używaj wyłącznie faktów, w czym pomoże pytanie: jeśli to jest kadr filmu, to co zarejestrowała w danej sytuacji kamera? Np. wieczorem znaczy dla wielu osób coś innego, po godzinie 18:00 jest jaśniejszym komunikatem; jeśli pamiętasz czyjeś dokładne słowa, to możesz je zacytować, choć zazwyczaj nie jesteśmy w stanie ich przywołać precyzyjnie.
2. **Uczucia** - wyraż, jakie uczucia wywołała w Tobie sytuacja. Postaraj się mówić o uczuciach odnoszących się tylko do siebie, np. "czuję się opuszczony" to bardziej myśl niż emocja, zamiast tego możesz użyć "czuję się samotny".
3. **Potrzeba** - wypowiedz, jaka potrzeba stoi za Twoim komunikatem, np. "potrzebuję wsparcia i bliskości".
4. **Prośba** - zapytaj o zmianę, która by zaspokoiła Twoje potrzeby, np. "Czy możesz raz w miesiącu kupić mi bukiet kwiatów?"

Uwaga! Gdy pytasz, bądź gotów / gotowa na odmowę. Możesz wtedy poprosić o coś innego, co Ci pomoże aż nie dojdziecie do zgody.

Na początku takie mówienie może wydać się sztuczne.

Jednak wraz z praktyką zwiększą się Twoje umiejętności w komunikacji i z czasem będzie łatwiej formułować

Ci komunikaty w łatwiejszy, inny i mniej "sztuczny" sposób.

ĆWICZENIE 3.1

Na początku najłatwiej odpowiedzieć na każdą z części, zaczynając wypowiedź od:

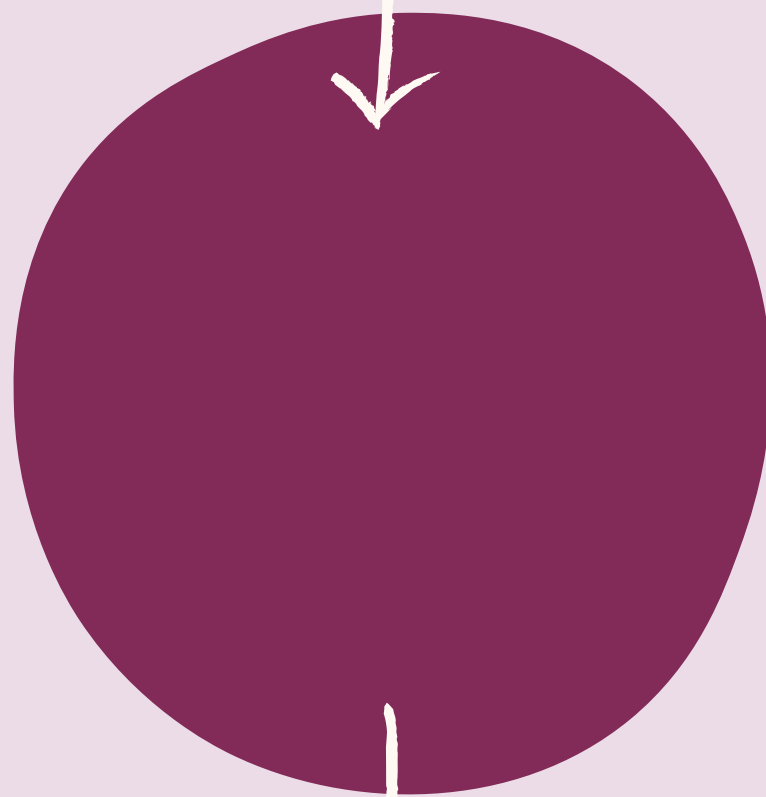
1

Obserwacja
KIEDY ...

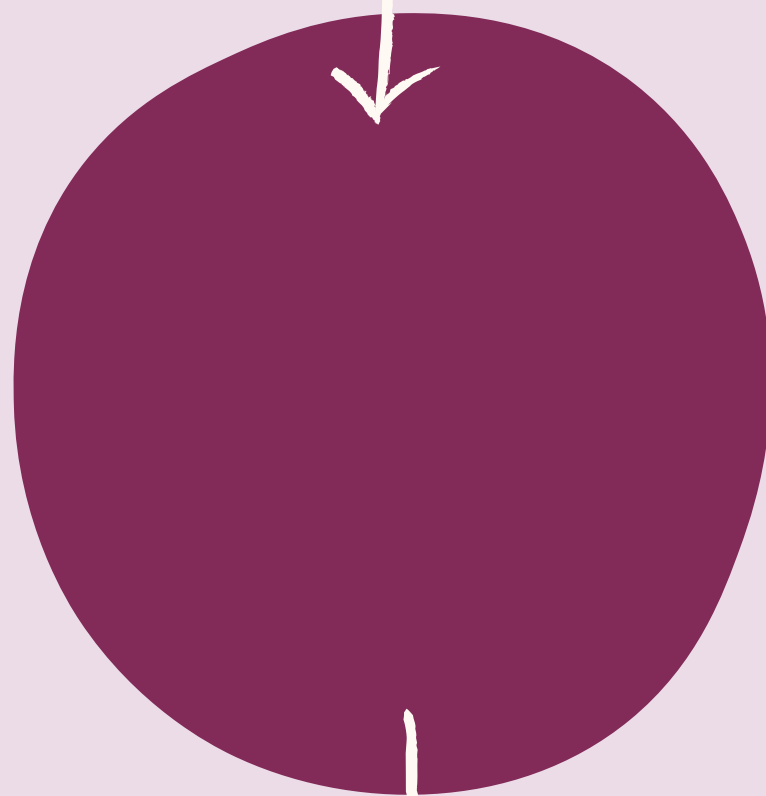
2

Uczucia
TO CZUJĘ....

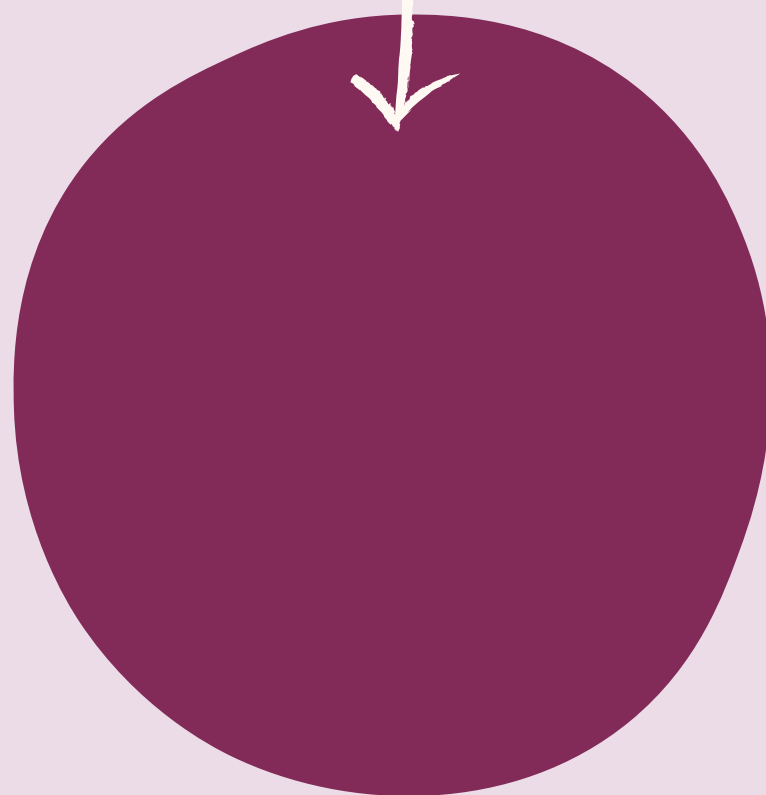
3

Potrzeby
BO POTRZEBUJĘ ...

4

Prośba
CZY ...

Możesz wykorzystać to miejsce do ćwiczenia, żeby opisać zdarzenie, które wywołało w Tobie złość. Umieść treść w wyznaczonych obok polach.

PS. Za złością najczęściej ukrywają się inne emocje - postaraj się je nazwać.

Zespół ds. Edukacji
Stowarzyszenie Inicjatywa
Obywatelska Pro Civium
Poznań, 2023 Wszelkie
prawa zastrzeżone

ĆWICZENIE 3.2

Zastanów się, jak inaczej, bez okazywania złości, można się zachować, a następnie wypisz wszystkie pomysły odnośnie sytuacji, gdy:

**ODRZUCONO PROŚBĘ O
PRZEPUSTKĘ / WPZ**

**BLISKI NIE DZWONI DO
CIEBIE Z WIEZIENIA MIMO
OBIETNICY**

**POKŁÓCIŁEŚ SIĘ Z BLISKIM
PODCZAS WIDZENIA**

Zespół ds. Edukacji
Stowarzyszenie
Inicjatywa
Obywatelska Pro
Civium Poznań,
2023 Wszelkie
prawa zastrzeżone

ĆWICZENIE 4

Czas na podcast!

Aby jeszcze lepiej zrozumieć,
czym jest złość i jak lepiej
sobie z nią radzić, wysłuchaj
naszego podcastu
[\[kliknij tutaj\]](#)

Zespół ds. Edukacji Stowarzyszenie
Inicjatywa Obywatelska Pro Civium
Poznań, 2023 Wszelkie prawa
zastrzeżone

